

EUROPA NO POT RETROCEDIR

● La Constitució és un pas definitiu cap a una UE política basada en els drets ciutadans

JOSÉ MARÍA MENDILUCE
ESCRITOR

Explicar que una constitució (o un tractat constitucional, com diuen els més precisos) no és un programa polític de partit semblaria una banalitat si no fos per certs arguments que s'utilitzen per explicar alguns (estrany) *nos* anunciats davant el referèndum per a l'aprovació de l'europea. En aquests dies en què es commemora l'aprovació de la Constitució Espanyola, val la pena recordar que va ser un extraordinari exercici de consens de resultats positius, possible perquè la immensa majoria va comprendre que sense aquest marc democràtic poques garanties hi havia d'avançar en direcció a cap conquesta estable. I que era justament la Constitució la que permetia regular i articular democràticament el debat polític, els objectius socials i les reivindicacions històriques.

PELS QUE sempre hem defensat que la Unió Europea sigui alguna cosa més que un mercat únic, la Constitució és sens dubte un pas admirable i definitiu en la direcció democràtica de consolidar una UE política basada en una ciutadania amb drets individuals, socials i polítics. Únicament s'avança com és possible avançar. I no fer-ho és certament retrocedir. Comparar el que s'ha aconseguit amb el que ens agradaria a uns o a altres és un sa exercici polític. I marcarà els objectius per continuar defensant les propostes partidàries. Però també és convenient analitzar què passaria si gràcies a un *no* contribuïm a rebentar-ho tot.

Així ho han vist, per exemple, els sindicats europeus. L'Europa política és l'única que pot garantir una Europa social. La Confederació Europea de Sindicats (CES) --i a Espanya la UGT i CCOO-- explicaven molt bé el caràcter progressista d'aquesta Constitució quan subscriuen "que els sindicats no han aconseguit tots els seus objectius, però s'ha obtingut el màxim possible tenint en compte el context polític, social i econòmic. És per això que la CES dona suport a la Constitució a pesar dels seus límits,

perquè els avantatges que aporta als treballadors i als ciutadans són reals i constitueixen una millora respecte a les disposicions actuals".

I aquesta Constitució que acaba de ser aprovada pels caps d'Estat o de Govern de 25 estats ha estat a més elaborada per un procediment innovador en la història de la construcció europea: la Convenció, en què representants dels parlaments nacionals i de l'europeu, amb els de les altres institucions, han treballat en permanent consulta per aconseguir el text més avançat possible, tenint en compte la realitat i els diferents enfocaments de 25 països i diversos corrents i opcions polítiques. Només es queden fora els que així ho decideixin, esperem que pocs. En moments particularment complexos (la reelecció de **Bush** i la guerra de l'Iraq, l'ofensiva terrorista, l'ampliació a 10 països en transició, la delicada situació econòmica, les amenaces a les conquestes socials en un món globalitzat pels *neocons...*), tot signe de debilitat en el procés de construcció europea és gravíssim. Tenim suficients enemics per no fer-los favors.

ELS PLEBISCITS no són l'ocasió més indicada per als matisos. S'acostuma a demanar, com en aquest cas, un *sí* o un *no*. Explicar el "*no* europeista" que propugna, per exemple, el meu amic i eurodiputat català **Raül Romeva** no és possible o resulta irrellevant: els *no* sumen *nos*, i els *sí* sumen *sís*. Encara més quan guanyades gairebé totes les batalles (des de la laïcitat fins a la inclusió de la Carta Social Europea), els arguments per al *no* són terriblement fràgils excepte, és clar, per a diverses tribus feixistoides i per als sòlids antieuropeus amb visió patriòtera i estatalista de les coses. Alguns volen més i, per demostrar-ho, s'uneixen a aquells que volen menys, molt menys. I això taca. I, a més a més, també és un exercici estèril de pedanteria política si el *no* ve des d'aquells que es postulen de l'esquerra renovadora. El testimonialisme no renova, encara que reconforti alguns.

En un país com Catalunya, amb uns ciutadans que acostumen a ser sensats, amb una certa timidesa col·lectiva per no fer el ridícul, em sembla trist que alguns partits pensin demanar el *no* en el referèndum coincidint (encara que no ho vulguin) amb el pitjor d'Europa. El que quedi pendent únicament es podrà aconseguir avançant, no retrocedint. Seria, més que

una aturada, un dramàtic salt cap enrere. Cap al buit. I únicament els amnèsics obliden a on condueix, en un continent que va viure (i va crear) els règims totalitaris més brutals, que van néixer justament dels buits, i les guerres més sagnants. No s'està, realment, per orgues. No sigui que haguem de començar reivindicant-ho tot i lamentant, inútilment, haver perdut l'última oportunitat.